

יש לאשה להזהר להיות צנועה בליל טבילתה שלא ירגישו בה
 שהולכת או שחוזרת מהמקוה, ואשה שמקפידה על כך מובטח לה בנים
 כשרים (33).

מקורות

33. צניעות: רמ"א קצ"ח סמ"ח.

ומצאתי לנכון להביא כאן מעשה שאירע עם גדול המורים הרמ"א ז"ל, כאשר הביאו
 הגאון ר' יוסף בן וואליר ז"ל (בנו של מהר"י בן וואליר בעל ויאמר יצחק) בספרו שמו יוסף
 עמוד קל"ו כפי ששמע מר' יששכר תאומים ז"ל, דבאחת מערי אשכנז שלימים הרמ"א
 נתמנה לכהן בה כרב הקהילה, דהיה להם מנהג קבוע שהרמ"א ראה שהוא מנהג גרוע ויש
 בו בוז וקלון וביטול הצניעות, והחליט לבטלו. וכשיצא תקלה בביטולו, שב וקיימו והחזיר
 המנהג לקדמותו. ומעשה שהיה כך היה:

בעיר ושער מקומו של הרמ"א ז"ל, היתה המקוה לטהרת נשים בחצר שבה התגורר
 שמש בית הכנסת, והבלגית שהיתה אשתו של השמש דיווחה לבעלה על כל אשה שטבלה
 באותו לילה. ולמחרת תיכף אחר תפילת שחרית ניגש שמש ביהכנ"ס אל האיש שאשתו טבלה
 אמש ובירכו "בסימן טוב" בקול רם בפני כל הקהל. ויהי היום כשמוע הרמ"א את השמש
 מברך "בסימן טוב" לאחר המתפללים, שאלו לאיזו סיבה בירך כן לאותו האיש. השיבו
 השמש להיות שאשתו טבלה אמש במקוה, וכך מנהגינו בקהילה זו. אזי יצא קצפו וחמתו
 של הרמ"א על מנהג גרוע זה, ובחרי אף ובכל תוקף הגזירות אסר על השמש להמשיך במנהג
 זה ותמוה זה. ודבריו נתקבלו על לב כל אנשי קהילתו. ומאותו היום ביטלו למנהג זה.

לימים חזר לעיר תושב הקהילה שנעדר בעת גזר הרמ"א על ביטול המנהג הזה, ולא ידע
 מאומה מאיסור הרמ"א להמשיך במנהג, וסבור היה דהמנהג עדיין שריר וקיים. וכשטבלה
 אשתו של זה, המתין אחר התפילה לברכת "בסימן טוב" של השמש. אך זו לא באה. כעס
 האיש מאוד על השמש שפגע בכבודו. והתחיל מחרך ומגדף לשמש של בירכו "בסימן טוב"
 כמנהג המקום. נזעק ונשתומם השמש באומרו לאיש כי אשתו לא באה אמש לבית הטבילה
 כלל. והרגיעו והודיעו דגם אם היתה אשתו טובלת, זה זמן שמו"ר החדש הרמ"א, ביטל המנהג
 לברך "בסימן טוב" לכל מי שטבלה אשתו אמש. ויהי כשמוע זאת הרמ"א דאיכא חשדא
 דגברא שאשתו לא טבלה, שלח וקרא לאשה, והשביעה לגלות האמת, והיא הודתה שאכן לא
 הלכה לטבול במקוה, יען כי היו ימי טבת וחורף קשה בקור עז, ונתעצלה ללכת אל הטהרה
 במקוה, והסתפקה ברחיצת עצמה בחמין שבביתה. ויקרע הרמ"א שמלותיו ויבך בכי גדול
 שאירע ויצאה תקלה מתחת ידו באיסור דאורייתא בביטול המנהג. דכל זמן שהיה מנהג קיים,
 אזי לא היתה האשה מעיזה פניה שלא ללכת אל המקוה, ביודעה כי יתגלה חטאה ופשעה
 למחרת אם השמש לא יברך לבעלה "בסימן טוב". ועתה בביטול המנהג אין דבר המפריע לה,
 ויכולה היא להעלים מעשיה וחטאתיה. ותיכף ומיד חזר הרמ"א לקיים המנהג שנהגו מקדמת
 דנא, וקיבל על עצמו שלא לשנות מנהגי המקומות ונהרא נהרא ופשטיה. ע"כ המעשה. (נעתק
 מספר מנהגי החיד"א לרב ראובן עמאר שליט"א, סימן כ"ג עמוד 45)